

Effect beregening gering bij extreme zomerse temperaturen

Idse Hoving

Scherp drogend weer en hoge temperaturen lijken de optimale omstandigheden om te gaan bereggenen. Toch blijkt uit onderzoek op proefbedrijf Cranendonck, dat het effect van beregening onder deze omstandigheden tegenvalt. Er kan nog veel water worden bespaard, zonder dat dit ten koste gaat van de productie.

In 1997 is door het PR een beregeningsproef gestart om de invloed van het beregeningstijdstip op de grasproductie onder maaioomstandigheden vast te stellen. De proef is uitgevoerd op drie locaties, op en in de buurt van proefbedrijf Cranendonck. De drie locaties liggen op zandgrond en hebben verschillende leemgehalten in de bovengrond. De beregening wordt gestart bij verschillende stadia van uitdroging van de graswortelzone. In hete perioden is het waterverbruik per oogstbare kg droge stof aanmerkelijk hoger en moet het gras met relatief veel water beregend worden om de productiviteit te verhogen. In dit onderzoek is daarom een behandeling meegenomen, waarbij bij hoge temperaturen beregening juist zoveel mogelijk beperkt wordt, omdat dan het effect van beregening toch gering is.

Gelijke grasopbrengst bij lager waterverbruik

Bij gematigde temperaturen had 25 mm beregening in juni een even groot opbrengsteffect als 75 mm beregening in augustus bij gemiddeld 30°C. Dit was de directe aanleiding om in 1998 de 'temperatuursbehandeling' in de proef op te nemen. Maar in 1998 was nauwelijks sprake van beregening bij hoge temperaturen en de productie bleek voornamelijk gerelateerd aan de hoeveelheid beregening en dus aan de beschikbaarheid van vocht.

In 1999 kwam alleen in de vierde snede een droge periode voor met uitsluitend dagtemperaturen boven de 25°C. Eind juli tot begin augustus was gedurende negen dagen de temperatuur gemiddeld hoger dan 30°C. In tabel 1 staan de resultaten van deze snede.

Tijdens deze hete periode was verdroging van gras duidelijk waarneembaar. Door uitstel van beregening of niet bereggenen nam het percentage dood materiaal aanzienlijk toe. Door natuurlijke neerslag en meer gematigde temperaturen ging het gras opnieuw groeien en was het dode materiaal in een week tijd nauwelijks meer waarneembaar. Uit de resultaten blijkt, dat uitstel van beregening bij temperaturen hoger dan 25°C geen of in beperkte mate een verlies aan opbrengst tot gevolg had. Wel werden maar liefst één of twee beregeningsgiften van 20 of 25 mm bespaard.

Aanscherping beregeningsadvies

Bij scherp drogend weer met temperaturen boven de 25°C wordt geadviseerd beregening uit te stellen totdat de temperatuur is gedaald. Beregening heeft tijdens dergelijke omstandigheden te weinig effect om een maaisnede te realiseren. Beperk beregening tot die percelen

Tabel 1 Grasopbrengsten van een snede na een warme droge periode, waarbij wel en niet werd beregend bij temperaturen boven de 25°C. Tussen haakjes staan de beregende hoeveelheden in mm

Grasopbrengsten	Leemarm 3 Juni	Zwak lemig 6 Juli	Sterk lemig 20 Aug
Behandeling			
Bereggenen op maat	1913 (100 mm)	2113 (100 mm)	1548 (75 mm)
Bereggenen op maat bij temperatuur ≤25°C	1979 (60 mm)	1774 (50 mm)	1568 (50 mm)
Geen beregening	1116	1271	898

die nodig zijn om de beweiding voor een periode van enkele weken rond te zetten. Alle percelen hoeven dus niet persé op tijd berekend te worden. Het afsterven van de zode moet wel voorkomen worden. Meestal duurt

een warme periode hooguit enkele weken en komt er na verloop van tijd natuurlijke neerslag. Het is wel raadzaam om de vochtvoorraad van de bodem op peil te brengen, wanneer neerslag tekortschiet.

Bij scherp drogend weer is het raadzaam om uitsluitend de beweidingpercelen te beregenen.

